

**Освітня програма
Черкаської гімназії № 31
(I ступеня)**

**для 2-х класів, що працюють за програмою
« На крилах успіху»
на 2020-2021 навчальний рік**

**(ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ «На крилах успіху»; лист Міністерства освіти і науки
України від 20.04.2018 № 1/9-254 «Щодо типових освітніх програм»)**

Тип навчального закладу, кількість 1-4 класів та учнів, що навчаються

Тип навчального закладу: заклад освіти I ступеня

Кількість класів I ступеня: 2 класи (2 –Б, 2- Г)

Кількість учнів у класах:

1 –Б - 36 учнів; 1-Г – 37 учнів

Типову освітню програму початкової освіти «На крилах успіху» для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти (далі Програма) розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, апробовано й експериментально перевірено в межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової загальної освіти» (наказ МОН України №834 від 15.07.2016).

Відповідно до визначених у Державному стандарті цілей початкової освіти, Програму розроблено з метою нормативного забезпечення гармонійного розвитку та виховання особистості дитини для застосування набутого досвіду в навчальних і життєвих ситуаціях та закладання основ її особистісного зростання на наступному рівні освіти. Відповідно до мети визначено стратегічні завдання, на виконання яких спрямовано Програму:

становлення особистості дитини, її духовний, психічний, соціальний, фізичний розвиток, розвиток пізнавальних здібностей;

морально-етичне, громадянське, патріотичне, естетичне, трудове, екологічне виховання дитини;

формування цілісного наукового образу світу; формування позитивного емоційно-ціннісного ставлення дитини до самої себе, родини, громади, школи й навчання; психолого-педагогічна адаптація дитини до шкільного життя; формування ключових і предметних компетентностей;

формування культури міжособистісної взаємодії у різних формах і видах діяльності;

формування здатності до самовираження, зміни власної поведінки відповідно до потреб стійкого розвитку (соціально-правової, екологічно доцільної і здоров'язбережувальної та безпечної) у різних життєвих ситуаціях.

Мету й стратегічні завдання конкретизовано у пояснювальних записках до предметів вивчення, з урахуванням потенціалу реалізації засобами кожного з них. Програму розроблено на певних принципах і підходах. Зокрема, на принципах гуманізації (який є системоутворювальним), прогностичності, розвитку, цілісності; на таких підходах, як особистісний, діяльнісний, компетентнісний, інтегрований, системний. Тож, Програма закладає основи для побудови освітнього процесу як системи на засадах гуманної педагогіки, із особистісною орієнтацією навчання, а відповідно й інтегрованим підходом до структурування його змісту, діялісним – до організації та компетентнісним – до визначення освітніх результатів.

Побудову освітнього процесу як системи уможливило врахування у Програмі наступності й перспективності дошкільної та початкової освіти, а також взаємозв'язок між цілями та результатами навчання із відповідним визначенням його змісту.

Особистісній орієнтації навчання сприятиме врахування у Програмі вікових і психологічних особливостей учнів 6-8 років (зокрема цілісності сприймання світу й процесів пізнання, провідних стилів навчальної діяльності, соціальної активності), що простежується у доступності й відповідності їхнім інтересам та запитам змісту. Інтегрований підхід у Програмі є дидактичним інструментом врахування вікових особливостей учнів 6-8 років і відкриває можливості для презентації змісту зі встановленням як внутрішньо- і міжпредметних зв'язків, так і інтегрованих предметів. Інтегрований підхід до побудови Програми простежується на міжпредметному рівні завдяки синхронізації термінологічного поля усіх навчальних програм та приведення мови програм до тієї, якою мають послуговуватись учителі та учні в кожному класі, підходів до структурування програм кожного предмета (побудовані концентрично). Це дозволило запобігти його дублюванню у різних предметах вивчення, неузгодженості термінологічного поля та створити умови для підвищення пізнавального інтересу учнів. Побудова програми на діяльнісних засадах сприятиме підвищенню практичної спрямованості опанування змісту освіти. Водночас забезпечуватиме якісно новий рівень процесу виявлення результатів навчання завдяки конкретизації навчальних дій учнів, як складників ключових і предметних компетентностей. Зміна знанневих орієнтирів навчання на діяльнісні простежуються й в орієнтовній тематиці досліджень, практичних робіт, навчальних проектів. Відповідно до Закону України «Про освіту» (п. 1 ст. 32) Програма містить: вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою; перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність; загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання; форми організації освітнього процесу; опис та інструменти системи внутрішньо шкільного забезпечення якості освіти; вимоги до закладів загальної середньої освіти, які обиратимуть Програму.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за Програмою.

Відповідно до чинного законодавства України зарахування дітей до закладів загальної середньої освіти, які працюватимуть за Програмою, здійснюється на безконкурсній основі. До 2 класу (у разі переходу дитини з одного закладу загальної середньої освіти, де навчання було організовано за іншою освітньою програмою, до того закладу освіти, який реалізовує Програму) зараховують тих, кому станом на 1 вересня виповнилось 7 років і хто завершив навчання у 1 класі за будь-якою чинною освітньою програмою для загальноосвітніх навчальних закладів.

Перелік освітніх компонентів та їх логічна послідовність.

В основу систематизації змісту початкової загальної освіти в Програмі покладено визначені Державним стандартом початкової освіти освітні галузі.

Водночас, ґрунтуючись на засадах діяльнісного та особистісного підходів, структурування змісту здійснено за провідними стилями навчальної діяльності учнів: логіко-математичним, вербально-лінгвістичним, моторно-рухливим, натуралістичним, музично-ритмічним. Зважаючи на зазначене та з огляду на визначені цілі та завдання у Програмі визначено шість предметів вивчення.

Зокрема, освітні галузі «Природнича», «Громадянська та історична», «Соціальна і зров'язбережувальна» реалізуються через інтегрований предмет всесвіт. Цей предмет забезпечує організацію навчальної діяльності учнів за таким провідним стилем, як натуралістичний.

Освітня галузь «Мовно-літературна» та вербально-лінгвістичний стиль діяльності з урахуванням вікових особливостей учнів реалізуються через предмети мова навчання: українська, мова вивчення: англійська.

Освітня галузь «Математична» реалізується через інтегрований предмет математика, що має математичний і логічний складники. Відповідно цей предмет забезпечує організацію навчальної діяльності учнів за логікоматематичним стилем. «Фізкультурна» реалізується предметом фізична культура. З метою оптимізації навчального навантаження учнів у Програмі передбачено варіативність його викладання з урахуванням бажання батьків і наявності відповідних умов у закладі освіти. Для варіативного вибору пропонуються концентри «Плавання» і «Хореографія – мистецтво рухів». Комбінації подано в пояснювальній записці до цього предмета. За наявності в закладі загальної середньої освіти відповідних умов, предмет фізична культура у розкладі занять має бути останнім.

Освітні галузі «Мистецька», «Технологічна» та «Інформатична» реалізуються через інтегрований предмет арт-технології та ІКТ, який забезпечує організацію навчальної діяльності учнів переважно за музично-ритмічним, вербально-лінгвістичним та моторно-рухливим стилями. Програму цього предмета структуровано за концентрами «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», «Handmade-мистецтво», а з другого класу концентр «ІКТ». У програмі передбачено варіативність викладання предмета з урахуванням бажання батьків і наявності відповідних умов у закладі освіти. Будь-які модулі можуть викладати вчителі, які є фахівцями з предметів мистецького циклу та інформатики.

Зважаючи на мету, принципи й підходи її побудови у Програмі визначені вимоги до результатів навчання в 1 і 2 класах першого циклу початкової освіти за кожним предметом вивчення. Зокрема, показники розвитку дитини, виражені в навчальних діях, і відповідний зміст розвитку учнів засобами предмета вивчення. Визначені показники є складниками як предметних, так і ключових компетентностей, передбачених Законом України «Про освіту» та рекомендацією 2018/0008 (NLE) Європейського Парламенту ради (ЄС) від 17 січня 2018 р. (Оновлена редакція ключових компетентностей для навчання впродовж життя).

Загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів других класів подано у навчальному плані із зазначенням загальнотижневого (таблиця 1)

**Навчальний план
початкової школи з українською мовою навчання
на 2020-2021 навчальний рік
для 2-х класів**

(ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ «Крила успіху»; лист МОН України №1/11-847 від 02.02.2017)

Назва освітньої галузі	Назва предмета	Кількість годин на тиждень	
		2-Б	2-Г
ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК			
Мовно-літературна	Мова навчання: українська	7	7
	Мова вивчення: англійська	2	2
Математична	Математика	5	5
Природнича Соціальна і здоров'язберезувальна Громадянська та історична	Всесвіт	3	3
Соціальна і здоров'язберезувальна Фізкультурна	Фізична культура*	3	3
Мистецька Інформатична Технологічна	АРТ-технології та ІКТ	4	4
Усього		19+3	19+3
ВАРІАТИВНИЙ СКЛАДНИК			
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять Українська мова		1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	20
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		25	25

* Години фізичної культури при визначенні гранично допустимого навантаження учня не враховуються, але обов'язково фінансуються.

Директор Черкаської гімназії № 31 _____ В.М. Пивоваров

У Програмі визначено шість предметів вивчення. Зокрема, освітні галузі «Природнича», «Громадянська та історична», «Соціальна і зров'язбережувальна» реалізуються через інтегрований предмет всесвіт. Цей предмет забезпечує організацію навчальної діяльності учнів за таким провідним стилем, як натуралістичний. Освітня галузь «Мовно-літературна» та вербально-лінгвістичний стиль діяльності з урахуванням вікових особливостей учнів реалізуються через предмети мова навчання: українська, мова вивчення: англійська. Освітня галузь «Математична» реалізується через інтегрований предмет математика, що має математичний і логічний складники. Відповідно цей предмет забезпечує організацію навчальної діяльності учнів за логікоматематичним стилем. Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується предметом фізична культура.

Оцінювання навчальних досягнень учнів зорієнтоване на формування його рефлексивної позиції, мотивації на досягнення успіху в особистісному зростанні. Основними об'єктами оцінювання є складники предметних компетентностей, виражені у навчальних діях. Перевірку навчальних досягнень учнів здійснюють з урахуванням принципів психологічної комфортності й здоров'язбережувального характеру навчально-виховного процесу. У 2 класі оцінювання навчальних досягнень учня здійснюють вербально у формі словесної характеристики результату й процесу навчальної діяльності, яка орієнтує його на визначення нових завдань щодо подальшого засвоєння програмового матеріалу. Воно має бути чітким, аргументованим і сприяти формуванню в учня умінь само і взаємооцінювання. З метою відстеження якості надання освітніх послуг для здобувачів початкової загальної освіти, корекції та прогнозування її розвитку в закладі загальної середньої освіти може запроваджуватись моніторинг навчальних досягнень учнів на внутрішньошкільному рівні (в кінці першого і другого циклів навчання), передбачено виявлення динаміки розвитку якісних показників навчальних досягнень дитини відносно неї самої. Це простежується у визначенні в кінці кожного структурного компоненту змісту програми в окремому предметі термінів і понять, які має доцільно застосовувати дитина (без їх визначення), системи вправ із програмованою помилкою, узагальненої презентації опанованого матеріалу як опису за пропонованою структурою тощо. Такий підхід створює умови для усунення психологічного тиску та сприятиме опануванню учнями способів самоконтролю, самооцінювання й самокорекції.